

СПІВВІДНОШЕННЯ СИЛ НА
МІЖНАРОДНІЙ СПОРТИВНІЙ АРЕНІ
В РАМКАХ ВСЕСВІТНІХ ІГОР

Долбишева Ніна

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

Аннотація

На основі аналізу документальних матеріалів, використовуючи метод порівняння і сопоставлення, встановлено співвідношення сил спортивних команд в рамках міжнародного комплексного змагання по неолімпійським видам спорту «Всемирные игры». Співвідношення сил розглядається на рівні загальнокомандного зачету, кількості команд-переможців по відношенню до команд-учасників, кількість отриманих медалей різного значення і досягнень результатів команд-організаторів. Встановлено, що лідерські позиції на міжнародній арені в перший період Ігор (1981-2000 гг.) займали країни: США, Італія і Німеччина. З урахуванням змін політичної ситуації на міжнародній спортивній арені, яке пов'язано з визнанням країн колишнього Радянського Союзу і підтримкою Всесвітніх Ігор МОК, во втором періоді (2001 г. по теперішнє час) відбулися зміни лідерів команд-переможців. До лідерів увійшли країни: Російська Федерація, Китай, Україна і др.

Ключевые слова: Всемирные игры, результат, страны-участники, страны-переможці, неолімпійські види спорту.

Annotation

Based on the analysis of documentary materials and using the comparison and contrast method it was known the force correlation of sports teams at international complex competitions in non-Olympic sports «World Games». The correlation of forces discussed at the team event, the number of winners against the participating countries, the amount received different medals and results of the host countries. Established that the leading positions were occupied by the USA, Italy and Germany in the international arena for the first period of the Games (1981-2000) The rearrangement of forces leading countries happened due to the changing political situation in the international arena, which is related to the recognition of post-Soviet countries and IOC support of the World Games at the second period (from 2001 till the present time). The six leading countries were composed of the Russian Federation, China, Ukraine and others countries.

Key words: World Games, result, participating countries, countries-medalists, non Olympic sports.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими темами. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досягнення спортсменами високого спортивного результату на міжнародному рівні дозволяє констатувати політичну та економічну стабільність розвитку країни, яку представляє спортсмен на змаганнях, соціальну, матеріальну та моральну якість життя.

Встановлено, що на Олімпійських, Паралімпійських, Дефлімпійських іграх та Спеціальних олімпіадах лідерські позиції займають країни: США, Англія, Італія, Канада, Японія, Німеччина, Російська Федерація та ін., які мають достатньо високий економічний розвиток. Однак, до таблиці переможців потрапляють країни з достатньо низьким економічним рівнем, такі як Ефіопія, Сербія, Алжир, Молдова, Кувейт та ін.

Аналіз наукових досліджень В.М. Платонова (2004), А.В. Передерій (2013), О.В. Борисової (2011), Ю.О. Павленка (2011) свідчить, що співвідношення сил країн-учасників на різних рівнях змагань з різних видів спорту обумовлюється факторами, які пов'язані з системою управління та нормативно-правовою базою спорту в світі, ідеологічною та політичною діяльністю міжнародних і національних спортивних федерацій, економічним розвитком країн, особливостями

Результати неофіційного загальнокомандного заліку на Всесвітніх Іграх

№	Термін проведення	Призове місце					
		I місце	II місце	III місце	IV місце	V місце	VI місце
I період							
I	29-31 липня 1981 р., Санта-Клара	США (27/26/23-76)	Південна Корея (9/3/1-13)	Італія (7/11/16-34)	Франція (7/6/6-19)	Канада (4/5/6-15)	Японія (4/4/5-13)
II	3-4 серпня 1985 р., Лондон	Італія (26/29/22-77)	США (18/14/14-46)	Західна Німеччина (13/11/15-39)	Швеція (12/8/5/-25)	Великобританія (9/8/14-31)	Франція (7/5/9-21)
III	20-30 липня 1989 р., Карлсруе	Італія (22/14/14-50)	СРСР (15/13/8-36)	Західна Німеччина (14/12/26-52)	Південна Корея (8/1/4-13)	США (7/11/11-27)	Франція (7/6/6-19)
IV	22 червня - 1 серпня 1993 р., Гаага	Німеччина (20/15/17-52)	Італія (14/19/6-39)	Великобританія (12/4/7-23)	Франція (10/10/13-33)	США (9-10-11-30)	Швеція (8/10/10-28)
V	7-17 серпня 1997 р., Лахті	США (16/18/10-44)	Німеччина (15/16/10-41)	Китай (14/10/5-29)	Італія (12/12/15-39)	Російська Федерація (11/8/12-31)	Швеція (7/5/10-22)
II період							
VI	16-26 серпня 2001 р., Акіта	Російська Федерація (24/15/5-44)	США (17/12/8-37)	Австралія (13/13/5-31)	Німеччина (12/12/17-41)	Франція (11/7/5-23)	Італія (10/11/9-30)
VII	14-24 липня 2005 р., Дуйсбург	Російська Федерація (27/19/11-57)	Німеччина (23/20/23-66)	Італія (12/13/16-41)	Франція (12/12/11-35)	Австралія (9/10/5-23)	Іспанія (8/7/5-20)
VIII	16-26 липня 2009 р., Гаосюн	Російська Федерація (18/14/15-47)	Італія (16/12/13-41)	Китай (14/10/5-29)	США (13/8/5-26)	Франція (11/14/13-38)	Україна (11/12/10-33)
IX	27 липня-4 серпня 2013 р., Калі	Італія (18/13/18-49)	Російська федерація (17/23/13-53)	Франція (16/11/3-40)	Німеччина (15/7/85-30)	Китай (14/6/2-22)	США (11/4/4-19)

Примітка: 27/27/23-76 подано інформацію 27 – золотих медалей, 27 – срібних медалей, 23- бронзових медалей, 76 – загальна кількість медалей, отриманих командою

підготовки спортсменів, матеріально-спортивною базою, науково-методичним і медичним забезпеченням, фінансуванням видів спорту і національними традиціями [1, 4, 5, 6].

Всесвітні ігри як комплексні змагання, зайняли гідне місце у міжнародному спортивному русі, оскільки проводяться під патронатом Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор і МОК, а також за підтримки СпортАккорду та участі міжнародних спортивних федерацій видів спорту, які входять до їх програми. Досягнення результату

на таких змаганнях можна порівнювати з результатом олімпійських ігор та чемпіонатів світу, тому що більшість видів спорту програми Всесвітніх ігор не входять до програми олімпійських ігор. Таким чином, актуальним є здійснення аналізу та визначення співвідношення сил команд-учасників на Всесвітніх іграх.

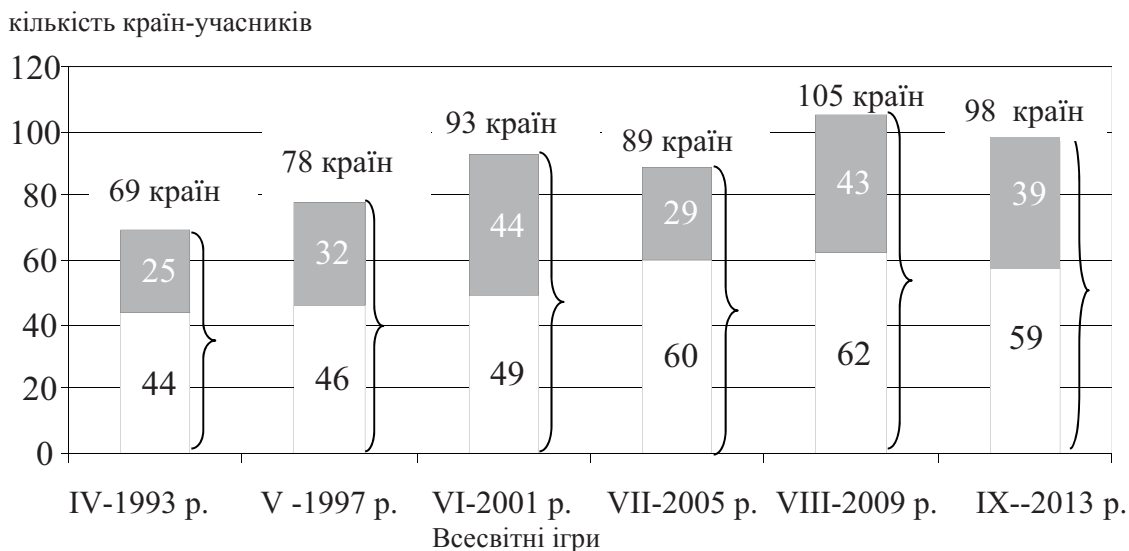
Робота виконується згідно тем: 2.6 «Теоретико-методичні основи удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності в структурі багаторічної підготовки спортсменів» Зведеного плану

НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. та напряму дослідження Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту за темою «Історичні, організаційно-правові аспекти і теоретико-методичні засади неолімпійського спорту в Україні та в світі».

Мета дослідження – визначити і здійснити аналіз співвідношення сил на міжнародній спортивній арені в рамках Всесвітніх ігор.

Методи дослідження. Відповідно до поставлених завдань

Рис. 1. Кількість країн-учасників на Всесвітніх іграх та їх призери
(за період IV-IX Всесвітніх ігор):

- кількість команд, які потрапили до таблиці загальнокомандного заліку;
- кількість команд, які не змогли вибороти жодної медалі

наукового пошуку, використано комплекс взаємопов'язаних методів дослідження, серед яких:

- теоретичні: аналіз документальних матеріалів, інформаційних ресурсів мережі Інтернет; порівняльно-історичний;
- емпіричні: логічний аналіз на рівні порівняння та згрупування;
- статистичні: математична статистика.

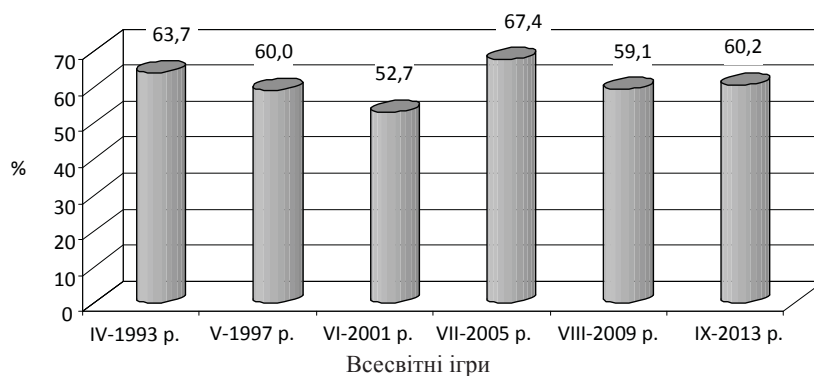
Результати дослідження та їх обговорення. Результати Всесвітніх ігор першого та другого періодів (1981-200 рр. та з 2001 р. по теперішній час) [2, 3] демонструють значну спортивну боротьбу як за загальнокомандну першість, так і за першість в окремих видах спорту. Досягнення значних результатів країн-учасників на Всесвітніх іграх свідчать про розвиток неолімпійських видів спорту, особливості системи підготовки спортсменів і національні традиції.

Одним з основних критеріїв співвідношення сил є результат досягнення команд у загальнокомандному заліку. Так, до трійки лідерів протягом I періоду Всесвітніх ігор входять команди

США (I та V Ігри – 1 місце; II Ігри – 2 місце; III та IV Ігри – 5 місце), Італії (II та III Іграх – 1 місце; IV Ігри – 2 місце; I Ігри – 3 місце; V Ігри – 4 місце) і Західної Німеччини (IV Ігри – 1 місце; V Ігри – 2 місце; II, III Ігри – 3 місце). Протягом II періоду втрачають позиції команди США, Німеччини та Швеції. Практично абсолютним лідером стає команда Російської Федерації (VI, VII, VIII Ігри – 1 місце; IX Ігри – 2 місце) та Італії. До шестірки лідерів потрапляють команди Австралії, Іспанії, України та Китаю [7]. Необхідно від-

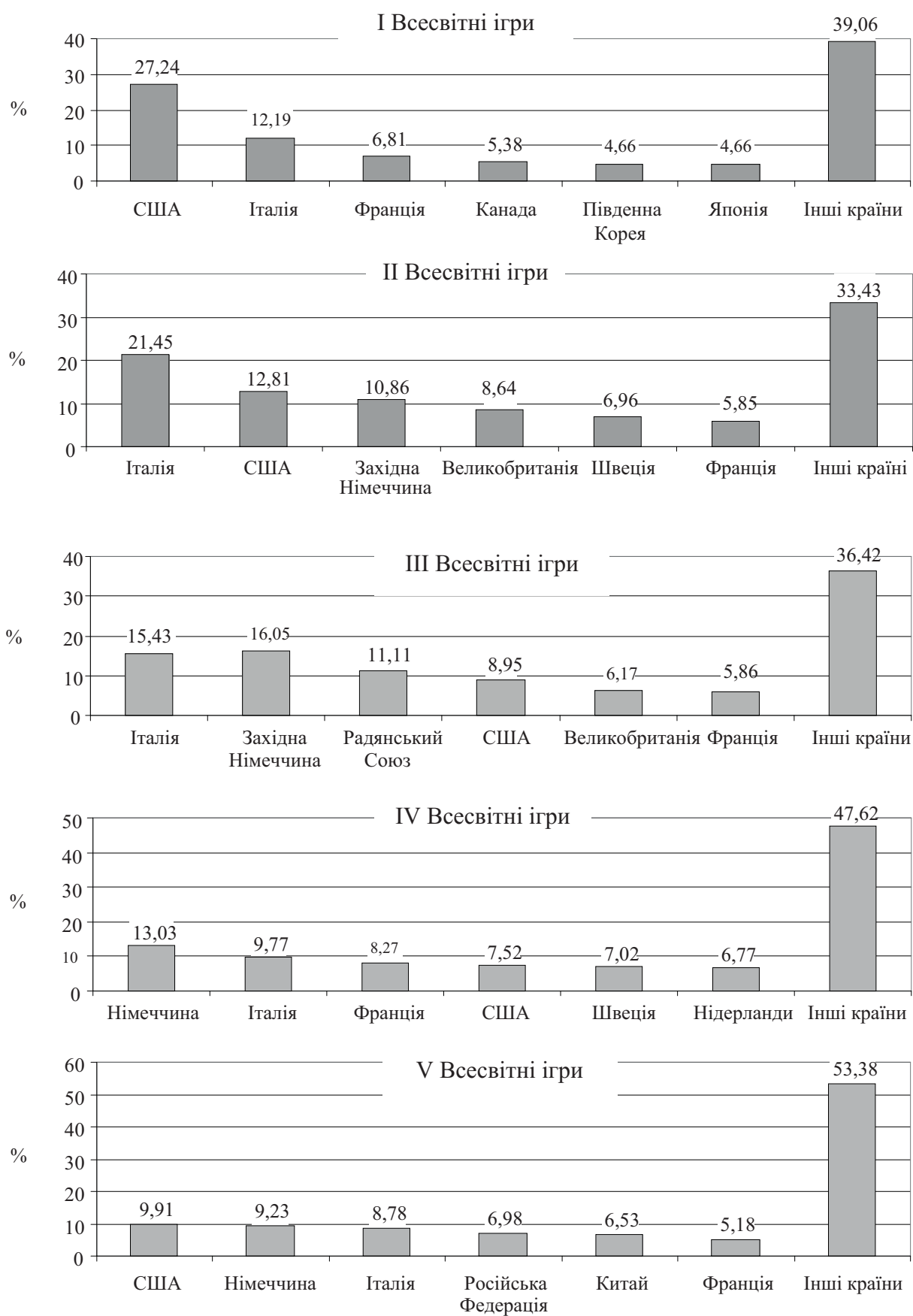
значити, що команда Франції, яка протягом восьми ігор входила до шістки лідерів, увійшла в трійку найсильніших лише на IX Всесвітніх іграх (табл. 1).

Стратегічною помилкою є визначення країн-лідерів за кількістю золотих медалей, що знижує значущість срібних та бронзових медалей. При аналізі співвідношення загальної кількості медалей у I період Всесвітніх ігор встановлена зворотня динаміка відносно команд-лідерів першої шістки та «інших команд». А саме, прослідковується знижен-

Рис. 2 Співвідношення країн-призерів відносно загальної кількості країн-учасників (%)

Рис. 3. Співвідношення загальної кількості медалей різного гатунку країн-лідерів на Всесвітніх іграх I періоду (%)

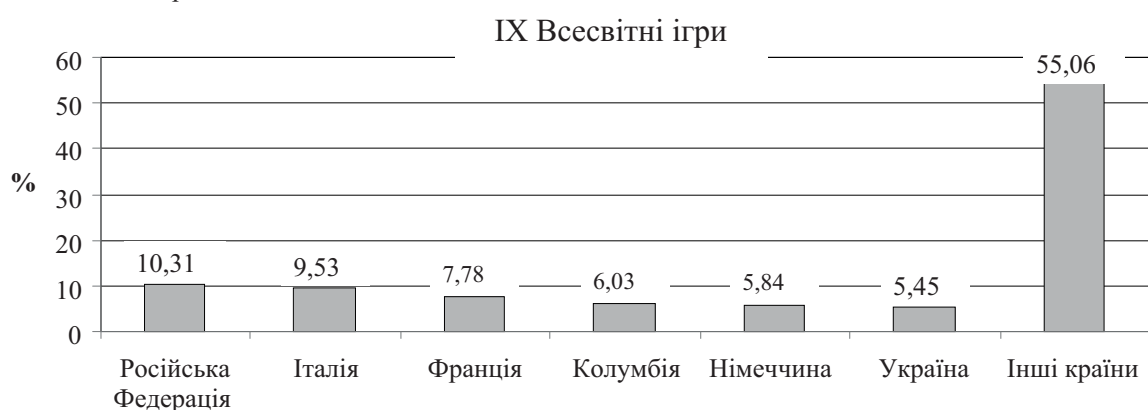
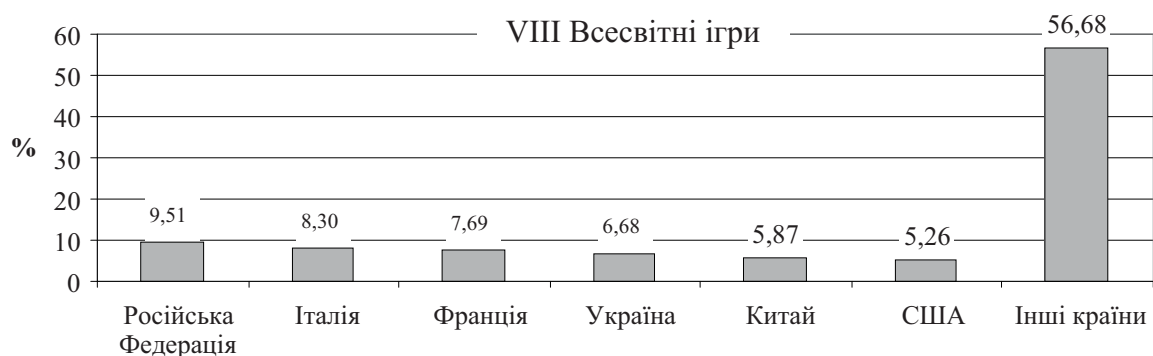
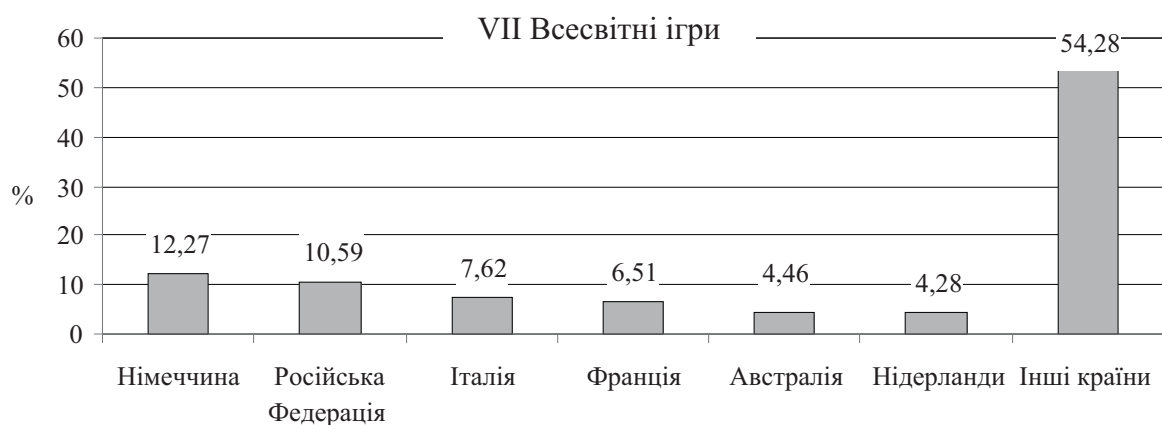
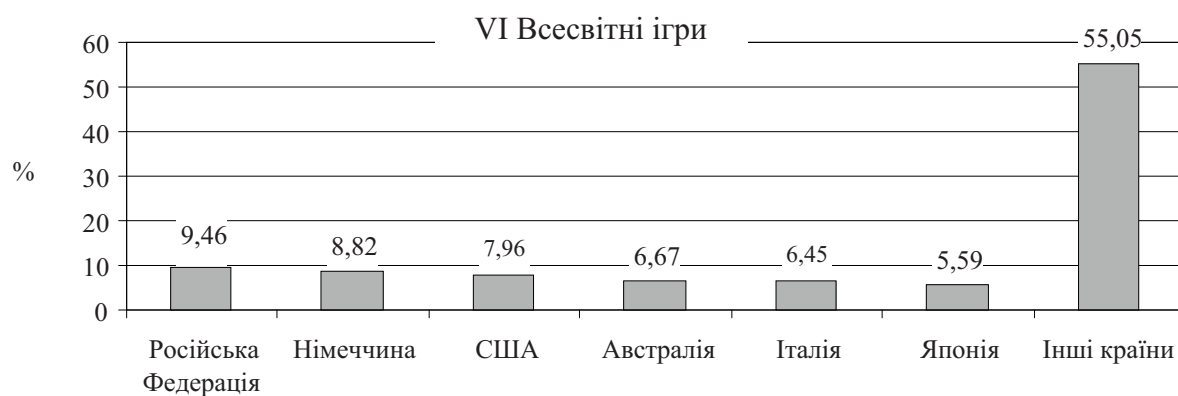

Рис. 4. Співвідношення загальної кількості медалей різного гатунку країн-лідерів на Всесвітніх іграх II періоду (%)

Результати команд країн-організаторів на Всесвітніх іграх

рік місто проведення	Попередніх						В своїй країні						Наступних											
	всього		золотих		срібних		бронзових		всього		золотих		срібних		бронзових		всього		золотих		срібних		бронзових	
	кіль-сть %	місце	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	місце	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	місце	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	кіль-сть %	
1981 р. Санта-Клара, США	-	-	-	-	-	-	-	-	76	1/1	27	26	23	46	18	14	14	12,8%	2/2	15,8%	12,3%	10,7%	10,7%	
1985 р. Лондон, Великобританія	11 3,9%	7/7	4 4,6%	4 2,8%	3 47%	31 8,6%	8 7,0%	14 10,7%	9 7,9%	5/4	9 7,9%	8 7,0%	14 21,7%	20 6,2%	5 5,0%	6 6,0%	6 6,0%	7/5	5 5,0%	5 5,0%	6 6,0%	7 5,8%		
1989 р. Карлсруе, ФРГ	39 10,9%	3/3	13 11,4%	11 9,7%	15 11,5%	52 16,1%	12 12,0%	26 21,8%	14 13,9%	3/2	14 13,9%	12 12,0%	26 21,8%	52 13,0%	20 15,6%	17 13,7%	17 13,7%	1/1	20 15,6%	15,6%	13,7%	15 10,2%		
1993 р., Гаага, Нідерланди	5 1,5%	15/18	1 1,0%	2 2,0%	2 1,7%	27 6,8%	4 3,2%	16 10,9%	7 5,5%	7/6	7 5,5%	4 3,2%	16 10,9%	18 4,1%	5 3,4%	6 4,1%	6 4,1%	10/10	5 3,4%	3,4%	4,1%	7 4,6%		
1997 р. Лякхі, Фінляндія	14 3,5%	16/8	2 1,6%	3 4,0%	5 4,8%	15 3,4%	8 5,5%	7 4,6%	-	36/10	-	8 5,5%	7 4,6%	5 1,1%	1 0,7%	-	-	28/21	1 0,7%	0,7%	-	4 2,6%		
2001 р., Акіта, Японія	14 3,2%	8/11	6 4,1%	3 2,0%	5 3,3%	26 5,6%	6 3,9%	11 7,1%	9 5,8%	8/6	9 5,8%	6 3,9%	11 7,1%	18 7,0%	4 1,7%	8 2,8%	8 2,8%	11/10	4 1,7%	1,7%	2,8%	6 5,6%		
2005 р. Дуйсбург, Німеччина	41 8,8%	4/2	12 7,7%	12 7,7%	17 10,9%	66 25,6%	20 11,1%	23 12,9%	23 12,9%	2/1	23 12,9%	20 11,1%	23 12,9%	22 4,5%	6 3,7%	6 3,6%	6 3,6%	8/8	6 3,7%	3,7%	3,6%	10 6,1%		
2009 р. Гаосюн, Китай	12 4,7%	12/12	4 2,2%	5 2,8%	3 1,7%	29 5,9%	10 6,1%	5 3,0%	14 8,5%	3/5	14 8,5%	10 6,1%	5 3,0%	22 4,3%	14 8,0%	6 3,6%	6 3,6%	5/7	14 8,0%	8,0%	3,6%	2 1,2%		
2013 р., Каллі, Колумбія,	12 2,4%	13/13	4 2,4%	5 3,0%	3 1,8%	31 6,0%	13 7,7%	10 5,9%	8 4,6%	8/4	8 4,6%	13 7,7%	10 5,9%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Примітка: місце 1/1 - перша відображає загальнокомандне місце за кількістю медалей вищого татунку (золотих), друга – зальне командне за загальною кількістю медалей

ня загальної кількості медалей команд-лідерів з 27% до 10% і збільшення відсотків відносно досягнень «іншими країнами» з 33 % до 53% (рис. 3). Інша динаміка спостерігається у II період розвитку Всесвітніх ігор, яка вказує про відносну стабільність щодо отримання медалей (рис. 4).

Встановлено, що в більшості випадків здійснюється незначне переміщення за місцями команд-лідерів, однак існує і вихід команд за межі шістки-лідерів. Так, наприклад: на IV та VII Всесвітніх іграх команда Нідерландів виборола 28 та 23 медалі, тим самим витіснила команди Великобританії та Іспанії, які вибороли 23 та 20 медалей (відповідно); на V Іграх – команда Франції з 23 медалями потіснила команду Швеції з 22 медалями; на VI Іграх команда Японії з 26 медалями – команду Франції з 23 медалями; на IX Іграх команди Колумбії та України з 28 та 31 медалями – команди Китаю та США з 22 та 19 медалями (відповідно).

Необхідно зазначити, що діапазон медалей, які вибороли «інші країни», за весь період проведення Всесвітніх ігор, в середньому складає від 19 (± 5) до 1 медалі.

Важливою стороною визначення співвідношення сил на міжнародній спортивній арені в рамках Всесвітніх ігор є врахування кількості країн-учасників та кількості країн, які вибороли медалі. Наприклад, на IV Всесвітніх іграх в 1993 р. у м. Гаага взяли участь 69 країн, з яких 44 – вибороли медалі різного гатунку, на VII Всесвітніх іграх в 2005 р. у м. Дуйсбурзі – 89 країн, з яких 69 країн потрапили до таблиці призерів (рис. 1).

Таким чином, до таблиці призерів у загальнокомандному заліку потрапляє від 53,7% до 67,4% країн у співвідношенні до загальної кількості країн-учасників (рис. 2).

На результат виступів на-

ціональних збірних команд на Все-світніх іграх впливає фактор переваги, яку отримують спортсмени країн-організаторів. Національні команди цих країн досягають результатів значно вищих, ніж на попередніх та наступних. Ці розбіжності пояснюються тим, що в процесі підготовки до проведення Всесвітніх ігор, суттєво зростає увага до підготовки спортсменів, яка обумовлюється збільшенням фінансування, підготовкою матеріально-технічної бази, що дає можливість організувати навчально-тренувальний процес з метою адаптації спортсменів, підвищення уваги з боку керівництва країни та громадян, мобілізацією відповідальності спортсменів за якість виступу та патріотичного ставлення до своєї країни, підтримкою вболівальників, інтересом засобів масової інформації, популяризацією неолімпійських видів спорту на рівні з олімпійськими.

В більшості випадків розбіжності результатів за загальною кількістю медалей були значними (табл. 2). Наприклад, на Іграх в 1981 р. у м. Санта-Кларі команда США завоювала 76 (21,7%) медалей, а на наступних – 1985 р. Лондоні – 46 (12,8%); на Іграх в 1993 р. у м. Гаага команда Нідерландів виборола 27 (6,8%) медалей, на попередніх у 1989 р. у м. Карлеруе 5 (1,5%) медалей, на наступних – в 1997 р. у м. Лахті 18 (4,1%) медалей. Така динаміка спостерігається практично у всіх країн-лідерів, однак існують закономірності стосовно незначного зниження результату на наступних іграх. Таким чином, національні команди, які виступають на батьківщині, мають значну перевагу в реалізації можливо-го скачку як у командному та і в особистому заліку.

Висновки. На підставі аналізу та порівняння спортивних результатів в рамках Всесвітніх ігор на рівні загальнокомандного заліку, кількості країн-призерів та

їх співвідношення відповідно до країн-учасників, загальної кількості здобутих медалей різного гатунку та досягнення результатів країн-організаторів, можна зробити висновки:

- протягом I періоду розвитку та становлення Всесвітніх ігор прослідковується стабільність країн-лідерів у загальнокомандному заліку таких як США, Італія, Західна Німеччина, Франція, Великобританія, Швеція;

- світові політичні зміни сприяли перерозподілу країн-лідерів у II періоді Всесвітніх ігор; так, до шістки найсильніших команд потрапляють Російська Федерація, Китай, Австралія, Іспанія, Україна;

- здійснюється незначне переміщення країн-лідерів першої шістки у відповідності до загальної кількості медалей, які вибороли спортсмени. Однак встановлено, що країни: Нідерланди, Франція, Японія, Колумбія та Україна потрапляють до шістки-лідерів, які за кількістю золотих медалей не потрапляють до них;

- діапазон країн-призерів відповідно до країн-учасників на Іграх складає від 53,7% до 67,4%;

- визначено, що на спортивний результат впливає місце проведення Ігор, а саме – перевагу мають країни-організатори.

Перспективи подальших наукових досліджень будуть спрямовані на визначення співвідношення спортивних досягнень комплексних змагань серії Всесвітніх ігор «СпортАккорд», Всесвітніх інтелектуальних ігор, Всесвітніх ігор серед військовослужбовців та Всесвітніх ігор поліцейських.

Література:

1. Борисова О.В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса) : монография / О.В. Борисова. – К. : Центр учебной литературы, 2011. = С. 35-45
2. Долбишева Н.Г. Историчні ас-

- пекти та хронологія Всесвітніх ігор у міжнародному спортивному русі : [монографія] / Н.Г. Долбишева. – Дніпропетровськ: Вид-во Маковецький, 2012. – 248 с.
3. Долбишева Н.Г. Всесвітні ігри у міжнародному спортивному русі : [навчальний посібник] / Н.Г. Долбишева, І.М. Шевляк. – Дніпропетровськ: «Інновація», 2015. – 314 с.
4. Павленко Ю.О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті : монографія / Ю.О. Павленко. – К. : Олімпійська література, 2011. – 312 с.
5. Платонов В.Н. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті. Общая теория и ее практические приложения / В.Н. Платонов. – К. : Олімпійська література, 2004. – С. 77-87.
6. Передерій А.В. Спеціальні олімпіади в сучасному світі : [монографія] / А.В. Передерій. – Львів: ЛДУФК, 2013. – С. 9-39.
7. International World Games Association (IWGA) [ofitsiyny site]. – Regime on access : <http://www.worldgames-iwga.org/>

